

Ezsd; 8:35-9:6. + 10:1-4.

Nem tudom, hogy ki milyen gyakran szokott Bibliát olvasni, és azt sem, hogy ki milyen indíttatásból olvassa a Bibliáját. Lehet, valaki azért, mert házi feladatot old meg segítségével. Lehet, más meg kegyes jócselekedetnek gondolja. Valaki talán vigaszt keres, ismét más talán azért, mert úgy tud elaludni. Engem, ha Bibliát olvasok, leginkább az érdekel, hogy mit mond az Ige Istenről, mit mond az emberekről, és mit mond konkrétan rólam; hogyan gondolkodtat el a saját életemmel kapcsolatosan. Én ezt tartom a legizgalmasabbnak a Szentírás ősi szövegeiben. Most is e szempontok alapján fogjuk megvizsgálni felolvasott szakaszunkat, mely abban a cirka 2.500 évvel ezelőtti korszakban játszódik, mikor Isten népe újrakezdhetette életét a hosszú babiloni fogság után.

S ebből a régi történetből először is azt tudhatjuk meg Istenről, hogy milyen végtelen nagy kegyelemmel és szeretettel viseltetik az övéi felé. Hiszen Isten a fogság ellenére is megőrizte népét. A nép rászolgált Isten büntetésére, mert – mikor jól ment sora – nem törődött Istennel. De Isten népét a büntetéssel nem elpusztította, hanem nevelte, formálta, és a fogságban is megtartotta. Olyan csoda ez, amire csak Isten képes, hiszen az elhurcolt népek többsége beolvadt és eltűnt a fogság zord körülményei között. Aztán Isten irgalmas hatalmát mutatja, hogy nem csak hogy megtartotta népét, de még el is söpörte az őket sanyargató babiloni hatalmat, és olyan perzsa uralkodót hozott, aki jóindulattal volt irántuk, és hazaengedte őket. Íme, elhozta Isten számukra a szabadulás idejét, mert Isten szereti népét, és kegyelmes Isten. Igaz, a bűnt nem hagyja egészen büntetés nélkül (ezt is megtudjuk a történetből), de szeretete nagy, és elkészíti népe számára a szabadulást. És Isten szeretete még ennél is többet ad. Mert Isten nem csak szabadságot adott népének, hanem egyéb ajándékokat is. Pl. a perzsák nem üres kézzel küldték el őket, hanem a királyi kincstár nagy támogatásával, továbbá a régen elrabolt templomi kincsekkel, meg mindenféle egyéb ajándékokkal. Mert Isten rendelkezik a világ vagyona felett, és Isten bőkezű Isten, aki gondoskodik a népe szükségének betöltéséről, sőt gyakran még többet is ad az embernek, mint ami feltétlen szükséges. Hát ezt mondja el történetünk először Istenről: Ilyen kegyelmes, szerető és bőkezű a népével az Isten. Ezt látjuk azokból az idilli körülményekből, melyeket Isten a népének ad.

S ahogy az emberekre nézünk, a felületen az Isten teremtette idill tükröződik. A nép felépítette Isten templomát. Nagyszerű kegyes cselekedet. Az áldozatokat viszik a templomban. „*Lám, lám, hát hálás a nép Istennek az ő nagy kegyelméért, szeretetéért és ajándékaiért*” – így tűnik ez első ránézésből. Ezt látta Ezsdrás is, a nép nem rég érkezett vezetője. És ez az idilli kép tört össze, amikor a helyzetet jobban ismerők segítettek neki, hogy a felszín alá is betekinthesse. Mert kiderül, hogy míg a templomban áldoznak az Istennek, és leborulnak előtte, és dicsőítik és Úrnak vallják őt, addig a templom falon kívül már nem így viselkednek az emberek. Kiderül, hogy a magánéletben már nem Isten az Úr. A párválasztásban, a szerelemben már nem Isten az Úr. A családokban, a gyerekevelésben, a hétköznapi szokások kialakításában már nem Isten az Úr. Ezekben a területeken már sokakat nem érdekel, hogy mit mond, mit akar, mit vár tőlünk a templomban imádott és Úrnak vallott Isten. Kiderül, hogy ez az Isten már nem is olyan fontos, ha kiteszik a lábukat a templomból. A legjobban a párválasztásnál volt tetten érhető ez.

Mert az ember, legalábbis elvileg, egy életre választ magának párt. A párválasztásnál érvényesül minden szempont, ami igazán fontos, hisz egy életen át viseli az ember választása következményeit. Akinek fontos a munka, dolgos társat keres magának. Aki szeret jókat enni, az olyan lányt keres, aki jól főz. Ha fontos valakinek a külső, akkor nagy hangsúlyt tesz arra, hogy a másik jól nézzen ki. S ha valakinek fontos az Isten, az hívő társat keres magának. Egyébként erre is biztat minket Isten a pogányokkal való házasság tiltásával, ahogy arról Mózes törvényében olvashatunk: „*Ne házasodj össze velük: ne add lányaidat az ő fiaikhoz, és ne végy fiaidnak feleséget az ő lányaid közül! Mert eltérítik fiaidat tőlem, hogy más isteneket szolgáljanak.*” (Deut; 7:3-4.) Na, most, ha valakinek tényleg fontos, hogy az őt olyan nagyon szerető Isten kedvébe járjon, akkor igyekszik e parancsnak is eleget tenni. Nem csak azért, hogy ne legyen engedetlen Istennel szemben, hanem azért is, mert fontos neki, hogy ne csak színházba vagy koncertre tudjon együtt menni a házastársával, hanem Isten imádatában is együtt lehessenek, és együtt alakíthassanak ki egy Istennek tetsző, az emberre pedig áldást hozó életformát.

Nos, Ezsdrás korában e ponton derült ki sokakról, hogy nem is olyan fontos nekik az Isten. Mert simán házasodtak össze pogányokkal, akik aztán nem a kegyes szokások ápolásában segítettek őket. Nem az volt a pogány feleségek legnagyobb gondja, hogy istentiszteletre hordják a gyerekeket. És nem is az, hogy megtanítsák az ÚR törvényére, útjára és imádatára. Nem, hisz erre képtelenek is lettek volna. Sokkal inkább a maguk pogány szokásait tudták ők tanítani a gyerekeknek is, és a maguk pogány szokásaira vették rá házastársaikat is. A családban így már nem lehetett a templomban imádott Isten az Úr.

S hogy mekkora baj ez, ezt világosan mutatja Ezsdrás viselkedése. Lehet, valaki azt gondolja, hogy Ezsdrás kicsit túlreagálta a dolgot, amikor a ruháját megszagatta, valamint a saját haját és szakállát kezdte el tépdesni. A népnek viszont egy tekintélyes része pontosan értette Ezsdrás kétségbeesését, ezt mutatja az, hogy férfiak, nők és gyerekek keservesen sírtak. Azért viselkedtek így, mert ők tudták, hogy milyen nagy a baj. Mert ők tudták, hogy hova vezet az, ha nem Isten az életükben az Úr. Tudták, hogy ez vezet a fogsághoz, és ők nem akartak oda visszakerülni, hisz épp most szabadultak onnan. És tudták, hogy a fogság nem olyan jó. – Talán ezért is fogadták el aránylag könnyen azt az igen radikális megoldást e helyzetre nézve, hogy váljanak el, akik pogányokkal házasodtak, és a pogány családtagokat küldjék el. Igen szigorú rendelkezések ezek. Persze azért azt az álszent kérdést ne tegyük fel, hogy „*Hogy lehetett ilyen kegyetlen intézkedést hozni?*” – mert ma, amikor kb. üttyre-fütyre elválnak az emberek, nem szoktuk nagyon megkérdezni tőlük, hogy hogyan lehetnek ilyen kegyetlenek egymással és gyermekeikkel szemben, és hogy lehetnek ilyen engedetlenek Istennel, házastársuk ajándékozójával szemben. S ha ezt nem nagyon szoktuk megkérdezni, akkor Ezsdrás rendelete kapcsán se kezdjük a szemünket forgatni!

Viszont az Írás egésze alapján azért mégis azt mondhatjuk, hogy a problémának mi ma egész biztos, hogy nem ezt a kezelési formáját javasolnánk. Hisz az Újszövetségben Jézus így tanít: „*a teremtés kezdete óta Isten férfivá és nővé teremtette az embert. Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté, úgyhogy ők többé már nem két test, hanem egy. Amit tehát Isten egybekötött, ember el ne válassa!*” (Mk; 10:6-9.) Pál apostolnál pedig ezt olvassuk: „*ha egy testvérnek hitetlen felesége van, aki kész vele élni, ne bocsássa el!*” (1Kor; 7:12)

Ezsdrás idejében viszont más döntést hozott a vezetőség. És ennek a más döntésnek is van ránk vonatkozó üzenete. Hiszen e férfiak, akiket ez a válási parancs érintett, bizonyára szerették többségükben a feleségüket és gyermekeiket. És most, e rendelet hatására, mégis elküldték őket. Vajon milyen kérdést tesz fel nekünk az ő viselkedésük? Nekünk, akiknek egyébként, mint láttuk, nagyon is meg kell becsülnünk a házastársunkat, és életünk végéig hűségben kell vele élnünk. De azt a kérdést azért nekünk szegezi ez az ige, hogy: Kit szeretsz jobban? Istent vagy a házastársadat? Istent vagy a családot? Ki irányít téged? Isten parancsa, vagy a férjed/feleséged kívánsága? – S ahogy Ábrahámnak fel kellett tennie annak idején a szeretett fiát az oltárra, és ahogy az Ezsdrás korabeli férfiaknak döntést kellett hozniuk az Úr mellett vagy ellen, úgy nekünk is válaszolnunk kell Isten kérdésére: Kit szeretsz jobban? Vagy ahogy Jézus tette fel Péternek a kérdést: „*Jobban szeretsz-e engem ezeknél?*” (Jn; 21)

S nincs kibúvó. Halogatnunk bár lehet, de Isten várja a válaszunkat. Jézus várja a válaszodat: „*Szeretsz-e engem? S jobban szeretsz-e engem mindenki másnál? Jobban szeretsz-e engem, – kérdi Jézus – aki úgy szerettelek téged, hogy meghaltam érted a kereszten?*” Ezt kérdi a megfeszített és feltámadt Úr, aki egyébként így tanít: „*Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám*” (Mt, 10:37). Isten nagyon szeret minket. Ő az egyszülött Fiát is odaadta értünk. S most ígéjével arra hív, hogy válaszolj az Ő szeretetére. Te jobban szereted-e Őt, életed ajándékozóját, minden jóval megáldóját minden másnál? Jobban szereted-e őt, aki Fiával együtt mindent neked ajándékozott, mint bármi/bárki más? – Ezt kérdezi ma ezzel a régi történettel tőlünk az Ige. És jó erre a kérdésre minél hamarabb megtalálni a választ, mert igazában ezen múlik minden. Ezen múlik a földi életünk minősége és az örökéletünk is.

És végül az ige még valamit elmond nekünk az Istenről. Isten kegyelmesebb az öt szeretőkhöz, mint gondolnánk. Mert Ezsdrás és társai nem a tökéletes választ találták meg a felmerült problémára, bár igaz, hogy az elkülönülésnek is van szerepe, s igaz, hogy sokkal jobb, ha hívőkkel vagyunk szoros kapcsolatban, akár családi, akár baráti kapcsolatról is legyen szó, mintha hitetlenekkel. Hisz aki velünk van, az van hatással ránk. Ez is tanulságos. De mégis az Újszövetség tükrében azt mondom, hogy ezsdrásék válasza talán nem volt tökéletes. De Isten mégis megáldotta őket. Mert válaszuk arról tanúskodott, hogy szeretik az Istent. S ha az Istent szeretjük, akkor, ha az élet összes problémájára nem is találjuk meg a tökéletes megoldást, mégis Isten áldásaiban élhetünk. Mert a végső kérdés nem az, hogy tökéletes voltál-e, hanem csupán annyi, hogy szereted-e szívből, őszintén és igazán a téged nagyon szerető Istent? Ámen.

1. Miben mutatkozott meg igénkben, hogy a nép életének nem minden területén lehetett úr az Isten?
2. Mely igehelyek szólnak a pogányokkal (hitetlenekkel) való házasodás ellen? Keressétek ki őket! (2Móz; 34:15-16, 5Móz; 7:3-4. és 2Kor; 6:14.)
3. Keressetek olyan igéket, amelyek a házasságot védik, és olvassátok fel ezeket! (Mal; 2:13-16. Mk; 10:6-9. 1Kor; 7:12. Zsid; 13:4.)
4. Milyen megoldást választottak Ezsdrás korában a nép tisztaságának helyreállításához és megőrzéséhez?
  - a) Szerinted milyen előnyökkel jár, ha a házastársak egy hitben vannak, és milyen hátrányokkal, ha az egyik fél hitetlen? Esetleg az is vethet fel problémát, ha különböző hitű a két fél?
  - b) Mennyire fontos neked, hogy a barátaid veled azonos hitben legyenek? Mennyire tudatosul benned, hogy a társaságod befolyásolja a véleményedet és viselkedésedet? Tetten szoktad érni magad, amikor valakinek a véleményét, szokását átveszed, vagy azzal hiteted magad, hogy téged nem befolyásolnak a környezet hatásai?
  - c) „Istent az első helyen szeretni”, „Istent jobban szeretni az ajándékainál”, „Istent mindenki elé helyezni az életben”. Számodra mit jelentenek ezek a mondatok? A te életedben hogyan valósul meg mindez?
  - d) A zsidók életében a párválasztás területén okozott nehézséget Isten törvényének megtartása. A te otthonodban melyik az a terület, ahol nehéz, hogy Isten legyen az Úr?